

AGENSI PENGURUSAN BENCANA NEGARA
JABATAN PERDANA MENTERI

MEKANISMA PENGURUSAN BENCANA.

WEBINAR KESEDARAN DAN KESIAPSIAGAAN MENGHADAPI BENCANA

ANJURAN :
GLOBAL ENVIRONMENT CENTRE (GEC)

DENGAN KERJASAMA DAN SOKONGAN :
YAYASAN PETRONAS
&
AGENSI PENGURUSAN BENCANA NEGARA
JABATAN PERDANA MENTERI

KANDUNGAN

**SOROTAN BENCANA &
PENGENALAN NADMA**

**DASAR DAN MEKANISME PENGURUSAN BENCANA
(ARAHAN NO. 20)**

**PENGURUSAN RISIKO BENCANA PERINGKAT
KOMUNITI**

SOROTAN BENCANA

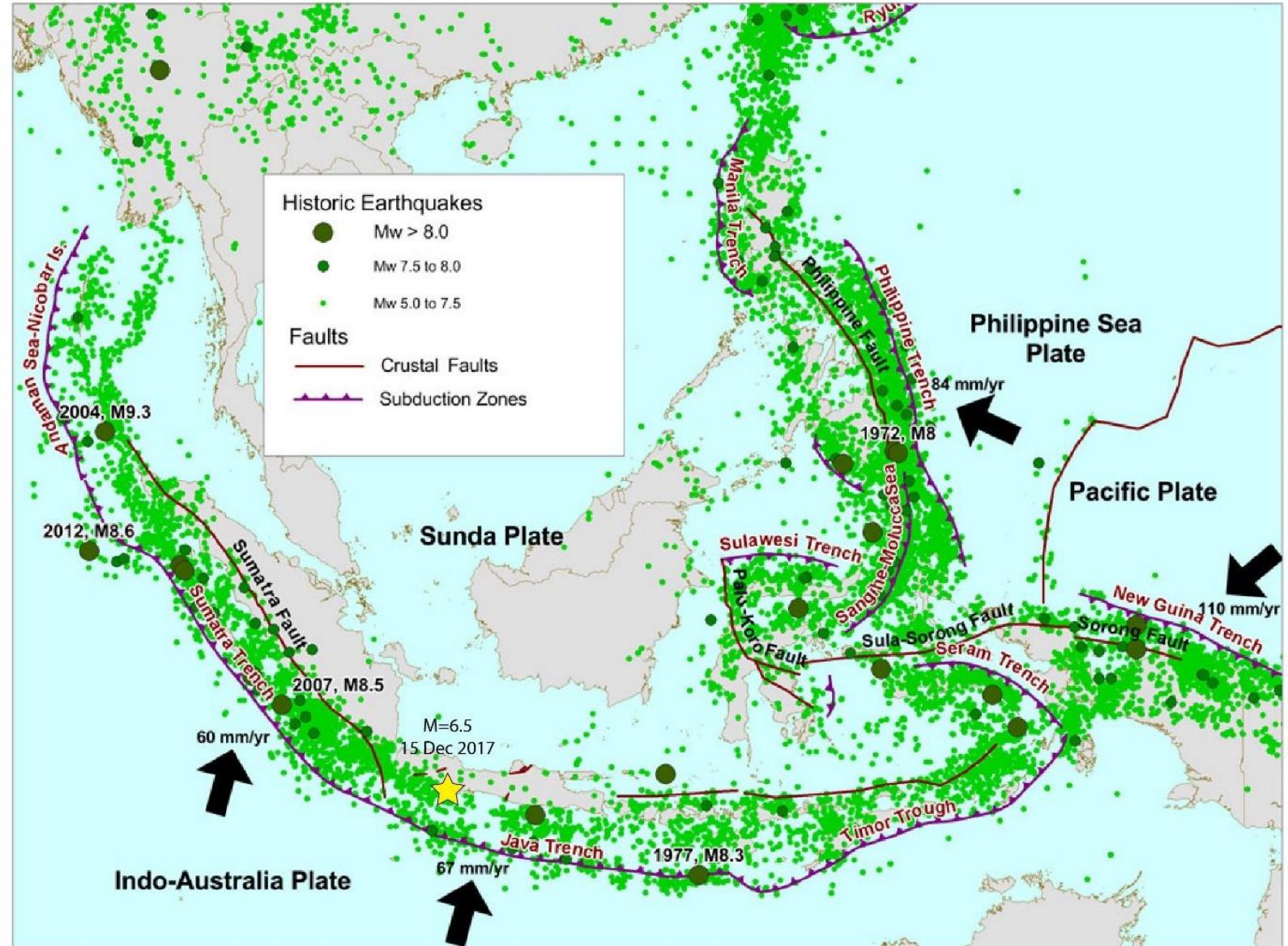
**AGENSI PENGURUSAN BENCANA NEGARA
JABATAN PERDANA MENTERI**

ASIA TENGGARA

AKTIVITI GEMPABUMI

Sejarah kejadian-kejadian
gempa bumi di lingkungan api
Asia Pasific

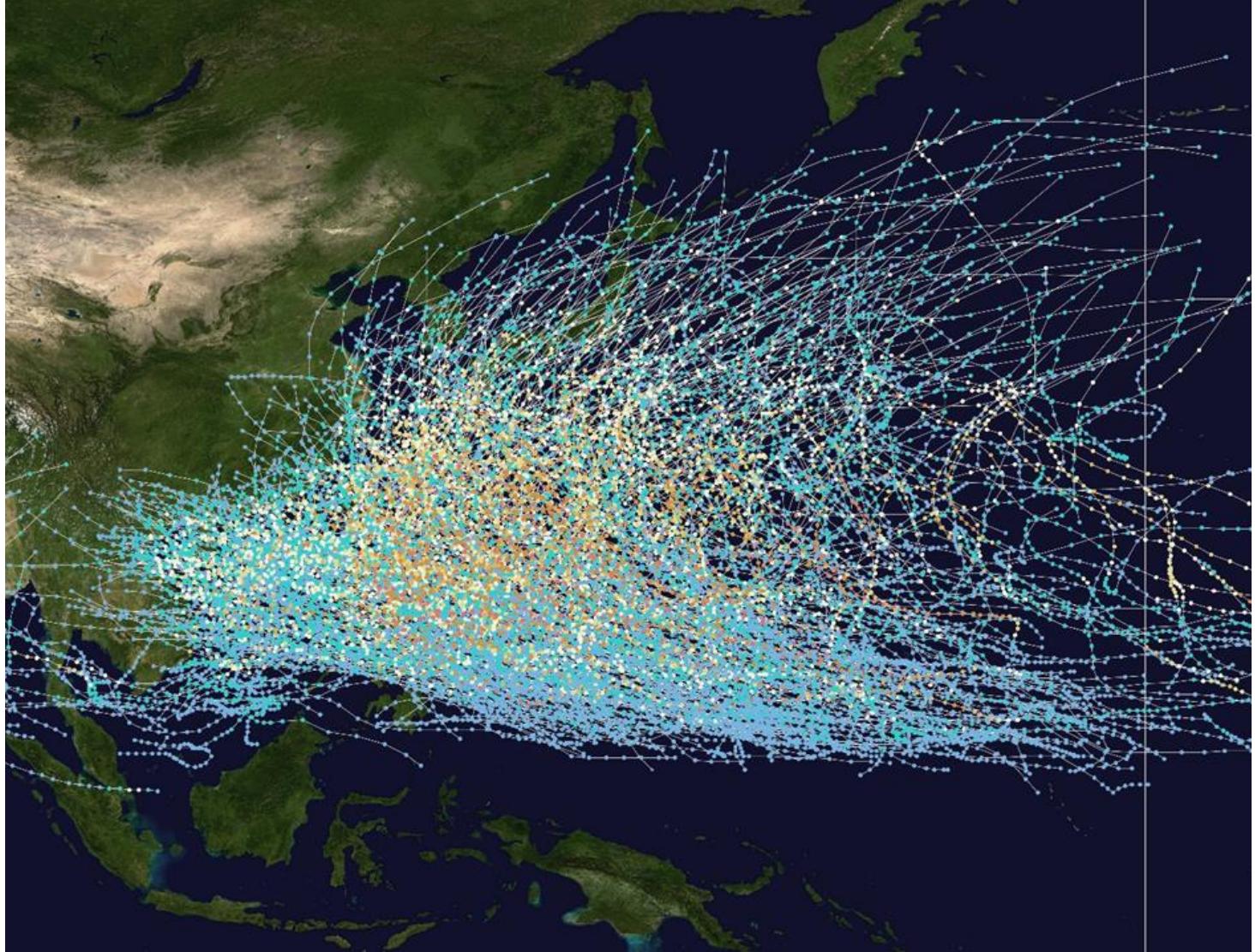

SIKLON TROPIKA

TYphoon

Ribut ganas yang berputar dan berdiameter beberapa ratus kilometer yang terbentuk di perairan tropika.

SOROTANBENCANA

JALAN RAJA LAUT, KUALA LUMPUR

1968

BANGUNAN 4 TINGKAT

**RUNTUHAN BANGUNAN 4 TINGKAT,
LOT 503, JALAN RAJA LAUT,
KUALA LUMPUR**

- Penubuhan Suruhanjaya Siasatan Diraja
- Semakan semula Kod Bangunan Seragam (UBBL 1984)

BRIGHT SPARKLERS

**EVOLUSI PENGURUSAN
BENCANA NEGARA**

1991

KILANG MERCUN

**KEBAKARAN KILANG MERCUN
BRIGHT SPARKLERS, SG. BULUH
PADA 7 MEI 1991**

- Pengharaman kilang bunga api
- Penubuhan pasukan Hazardous Material Response Team (HAZMAT) di JBPM

KONDOMINIUM

**EVOLUSI PENGURUSAN
BENCANA NEGARA**

1993

HIGHLAND TOWERS

RUNTUHAN KONDOMINIUM,
HIGHLAND TOWERS, HULU KELANG
PADA 11 DISEMBER 1993

- Jemaah Menteri (18 Mei 1994) memutuskan supaya mekanisme pengurusan bencana diletakkan di bawah MKN
- Arahan **MKN 20** berkuatkuasa pada 11 Mei 1997
- Penubuhan pasukan **SMART** pada tahun 1995

2004

TSUNAMI

26 DISEMBER 2004
PULAU PINANG, KEDAH, PERAK
DAN SELANGOR

- 68 orang terbunuh
- Lebih 5,000 mangsa hilang tempat tinggal
- 2,486 nelayan dan 86 petani mengalami kerugian

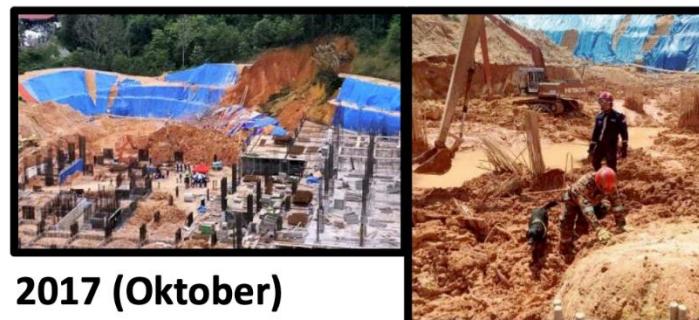
**EVOLUSI PENGURUSAN
BENCANA NEGARA**

AGENSI PENGURUSAN BENCANA NEGARA JABATAN PERDANA MENTERI

Kejadian Bencana di Malaysia berkaitan Banjir, Tanah Runtuh dan MTL

2008 (Disember)
Tanah Runtuh
Bukit Antarabangsa, KL

2017 (Okttober)
Tanah Runtuh
Tanjung Bunga, P. Pinang

2014
Banjir (Bah Kuning)
Kelantan, Terengganu, Johor & Perak

**2018
(Okttober)**
Tanah Runtuh
Bukit Kukus, Pulau Pinang

2014/2015

(November 2014 – Mac 2015)

541,896 Mangsa

136,447 Keluarga

1,335 Pusat Pemindahan

25 Kematian **2** Hilang

11 Negeri

2,076 Rumah Musnah

6,696 Rumah Rosak

RM2.9 bil Kerugian

2%

Populasi Terjejas

Perbandingan Impak Bencana Banjir MTL (2015 – 2022)

Perkara	Monsun Timur Laut						
	2015/2016 (Minggu Pertama Nov 2015 – Pertengahan Mac 2016)	2016/2017 (10 Nov 2016 – 14 Mac 2017)	2017/2018 (13 Nov 2017 – 26 Mac 2018)	2018/2019 (27 Okt 2018 – 18 Mac 2019)	2019/2020 (24 Okt 2019 – 26 Mac 2020)	2020/2021 (11 Nov 2020 – 15 Mac 2021)	*2021/2022 (3 Nov 2021 – Mac 2022)
Mangsa	23,272	110,207	63,090	11,036	55,187	128,315	138,916 (PPS)
Keluarga	6,159	31,433	19,881	3,128	17,173	34,251	38,849 (PPS) 139,071 (Keseluruhan)
PPS	147	975	516	133	510	1,176	1,100
Negeri	12	11	14	12	9	13	12
Kematian	-	-	-	-	5	16	55 & 2 Hilang
KWABBN (RM Juta)	3.1	15.7	9.9	1.6	8.6	79.8	255
JKM (RM Juta)	26.2	18.6	23.4	29.6	32.4	20.02	38.43
Populasi Terjejas	0.08%	0.34%	0.19%	0.03%	0.17%	0.33%	0.42%

% populasi terjejas berdasarkan unjuran bilangan populasi (DOSM)

* Sehingga 28 Januari 2022

TINGGI	SEDERHANA	RENDAH
• Banjir	• Kebakaran Hutan • Tanah Runtuh	• Gempa Bumi • Tsunami • Kemarau • Ribut • Jerebu

KERUGIAN IMPAK BANJIR DI MALAYSIA 2021

1 Nilai kerugian keseluruhan

RM6.1 bilion

RM2.0 bilion
Aset awam dan infrastruktur

RM1.6 bilion
Tempat kediaman

RM1.0 bilion
Kenderaan

RM0.9 bilion
Sektor pembuatan

RM0.5 bilion
Premis perniagaan
(Majoriti adalah dalam sektor perkhidmatan)

RM90.6 juta
Sektor pertanian

Nota.

¹ Sumber data daripada agensi kerajaan.

² Jumlah kerugian adalah bagi tempat kediaman, kenderaan premis perniagaan dan industri pembuatan.

2

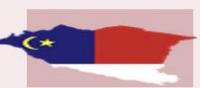
² Jumlah Kerugian Akibat banjir mengikut negeri

Selangor
RM3.1 bilion

Pahang
RM593.2 juta

Melaka
RM85.2 juta

Negeri Sembilan
RM77.1 juta

Johor
RM50.1 juta

W.P. KL
RM32.4 juta

Kelantan
RM22.0 juta

Sabah
RM9.3 juta

Perak
RM3.4 juta

Terengganu
RM0.4 juta

Sarawak
RM0.01 juta

3

3 daerah tertinggi mengalami Kerugian Akibat banjir

1 Klang

RM1.2 bilion

2 Petaling

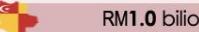
RM1.1 bilion

3 Hulu Langat

RM0.4 bilion

4

Kerugian TEMPAT KEDIAMAN

RM1.0 bilion

RM425.5 juta

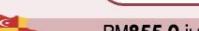
RM69.7 juta

RM45.6 juta

5

Kerugian KENDERAAN

RM855.0 juta

RM78.2 juta

RM18.3 juta

RM16.4 juta

6

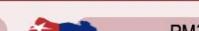
Kerugian PREMIS PERNIAGAAN

RM396.4 juta

RM83.8 juta

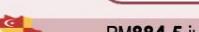
RM13.8 juta

RM12.1 juta

7

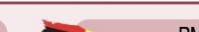
Kerugian INDUSTRI PEMBUATAN

RM884.5 juta

RM5.6 juta

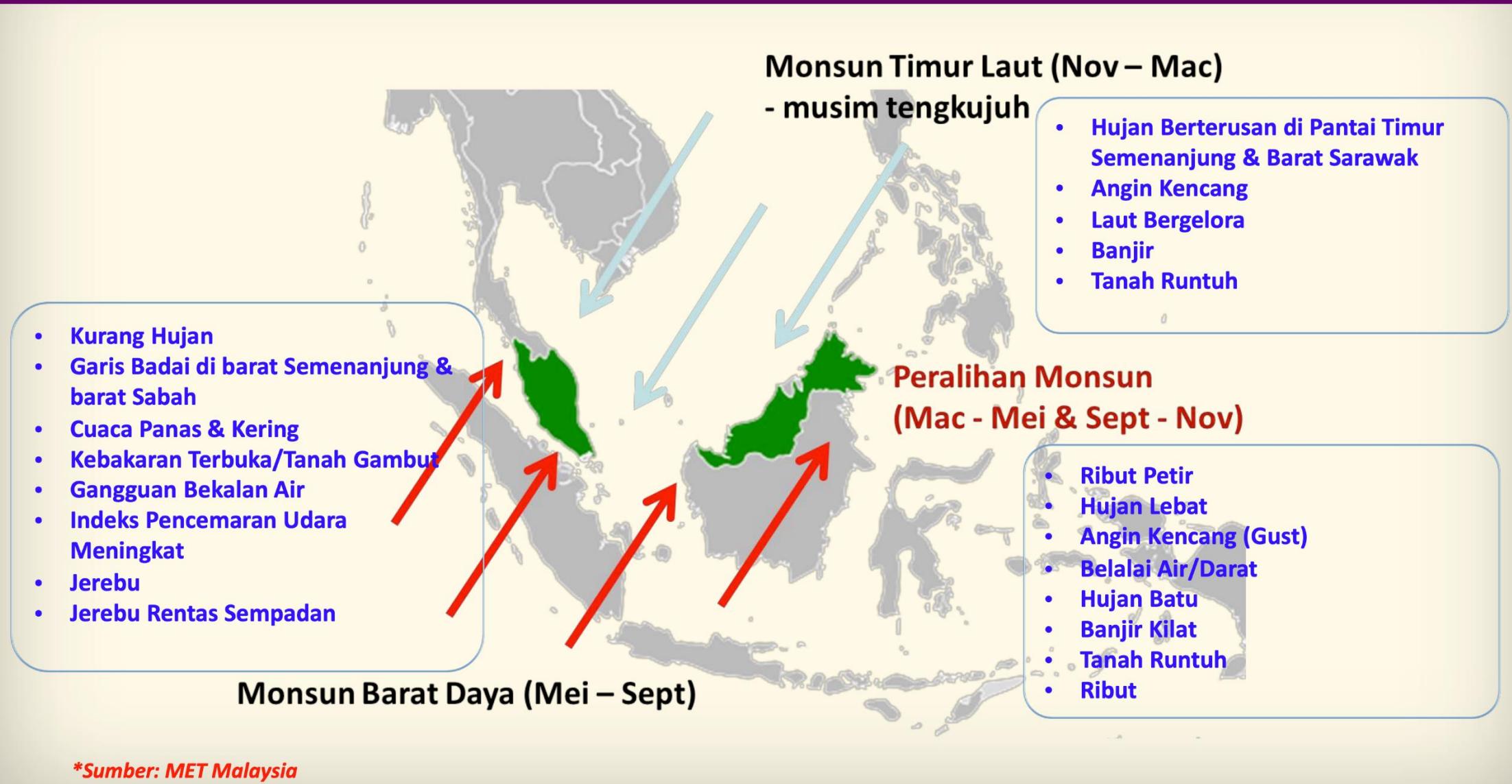

RM1.2 juta

RM0.1 juta

CUACA & BENCANA ALAM

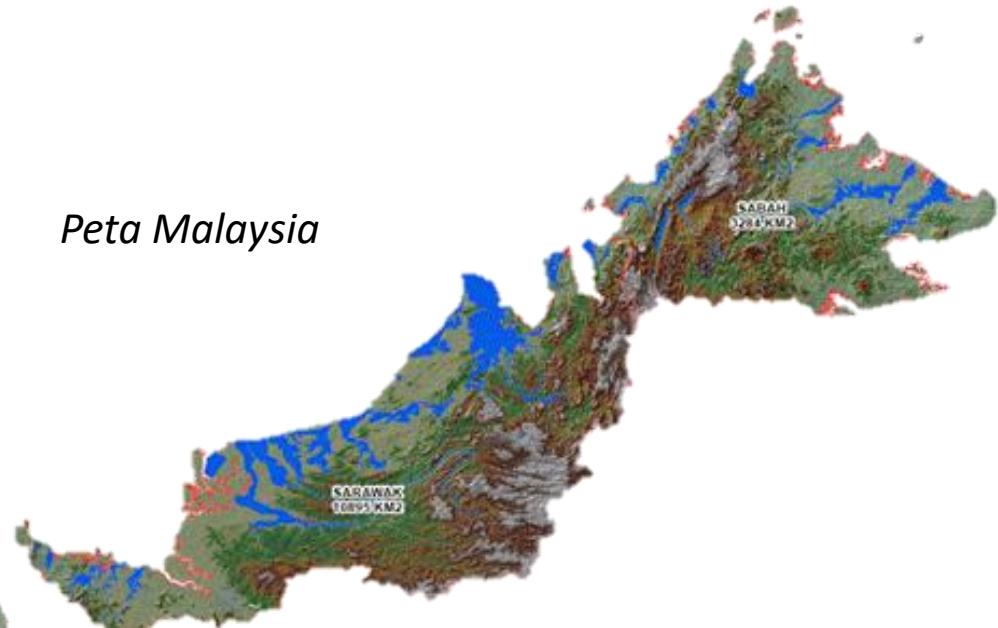
KAWASAN BERISIKO BANJIR

10.1 % (33.298 batu persegi) daripada jumlah keluasan negara merupakan kawasan berisiko banjir

5.67 juta penduduk tinggal di kawasan berisiko banjir

Peta Malaysia

AGENSI PENGURUSAN BENCANA NEGARA (NADMA)

**AGENSI PENGURUSAN BENCANA NEGARA
JABATAN PERDANA MENTERI**

SEJARAH PENUBUHAN AGENSI PENGURUSAN BENCANA NEGARA (NADMA)

1

Ditubuhkan pada
1 Oktober 2015

2

**Ambil Alih Tugas
Pengurusan Bencana
daripada MKN**

3

**Pindah Fungsi
Unit Pemulihan Pasca
Banjir, JPM**

PERANAN & TANGGUNGJAWAB NADMA

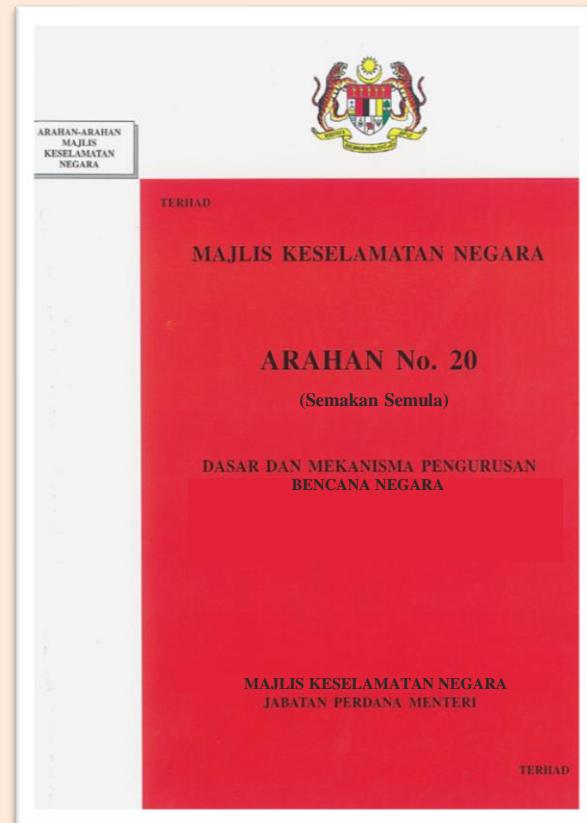
AGENSI PENGURUSAN BENCANA NEGARA
JABATAN PERDANA MENTERI

DASAR & MEKANISME

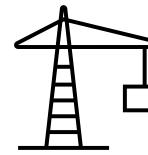
PENGURUSAN BENCANA NEGARA

**Arahan MKN
No.20 :
Dasar dan
Mekanisme
Pengurusan Bencana
Negara**

Arahan ini dikeluarkan di bawah Akta Majlis Keselamatan Negara 776 (para5 (b) dan para 12)

Menyatakan dengan jelas peranan Pengerusi Jawatankuasa Pengurusan Bencana dan Komander.

**Terbitan Pertama pada
11 Mei 1997**

Ekoran tragedi keruntuhan Panggung *Highland Towers* pada 11 Disember 1993.

**Terbitan kedua (Semakan Semula) pada
30 Mac 2012**

Tindakbalas menyeluruh; dan mengambil kira peruntukan dalam dokumen **antarabangsa**.

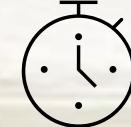
Masih Berkuatkuasa

sehingga NADMA mewujudkan akta baru menggantikan Arahan ini. Pengurusan bencana secara berfokus melalui PTO bagi setiap bencana sedia.

SKOP

Dasar dan mekanisme pengurusan bencana di darat

ASPEK PENGENDALIAN

Pengurusan bencana peringkat sebelum, semasa dan selepas

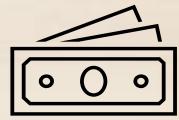
Mewujudkan koordinasi, integrasi & tindak balas berkesan

PERANAN & TANGGUNGJAWAB

Agensi & entiti terlibat samada di peringkat dasar mahupun pelaksanaan

Memberikan penjelasan & memperincikan tanggungjawab agensi

HASIL

Mengelak pembaziran, kekeliruan, konflik atau pertindihan peranan

Memastikan kebijakan rakyat & mangsa terpelihara

BENCANA *vs* BUKAN BENCANA

BENCANA

“kejadian yang menyebabkan **gangguan** kepada aktiviti masyarakat dan urusan Negara;

melibatkan kehilangan nyawa, kerosakan harta benda, kerugian ekonomi dan kemusnahan alam sekitar yang **melangkaui kemampuan** masyarakat untuk mengatasinya; &

memerlukan tindakan penggembangan **sumber yang ekstensif**”

VS

BUKAN BENCANA

“kejadian atau kemalangan yang bersifat **kecemasan** yang melibatkan **sejumlah kecil mangsa & kesannya** hanya kepada mangsa terlibat;

tidak mempunyai kemungkinan untuk **merebak**; kebiasaannya dapat **dikendalikan** dalam **tempoh masa yang singkat** oleh agensi-agensi berkenaan dengan menggunakan **sumber** atau **kemudahan yang terhad**”

Bencana Alam

Bencana Industri

Kemalangan Pengangkutan
Barangan Berbahaya

Keruntuhan Bangunan

Kemalangan Udara

Pelanggaran/Gelinciran
Pengangkutan Rel

Kebakaran Struktur Khas

Empangan/Takungan Pecah

Kemalangan CBRN

Jerebu

Pandemik

Lain-Lain Bencana yang
Diisyihar Kerajaan

TAHAP PENGURUSAN BENCANA

TAHAP 1

TAHAP 2

TAHAP 3

Berlaku di suatu kawasan dan **dapat ditangani** di dalam pengurusan Bencana di **Peringkat Daerah** sama ada tanpa bantuan luar atau dengan **bantuan luar yang terhad**.

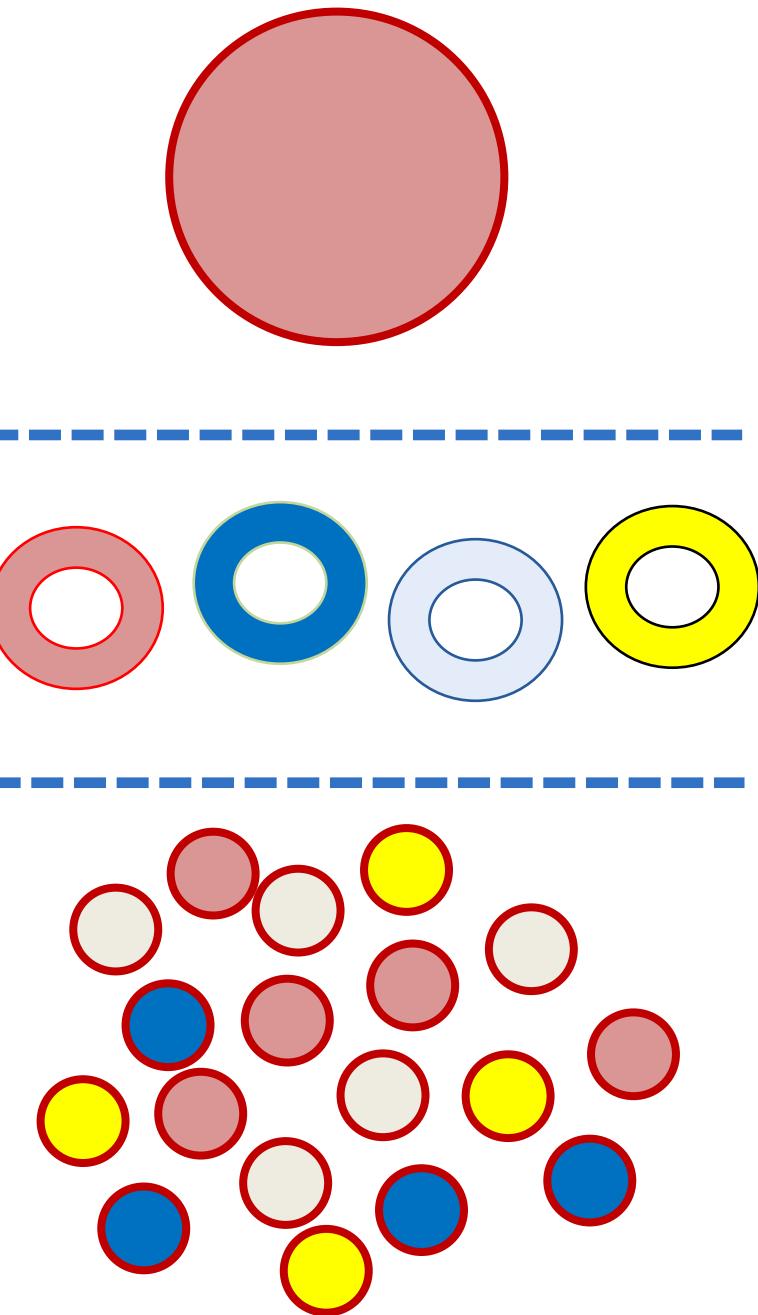
Berlaku **melebihi daripada satu daerah** di negeri yang sama yang memerlukan **pengembangan sumber di Peringkat Negeri** dengan bantuan daripada **Peringkat Pusat yang terhad**.

Melebihi daripada satu negeri atau bersifat kompleks yang memerlukan penyelarasan dan **pengembangan sumber di Peringkat Pusat** atau dengan **bantuan luar negara**.

- i) kompleksiti dan magnitud;
- ii) kemusnahan dan kerosakan;
- iii) kemampuan sumber kewangan, tenaga manusia dan kelengkapan;
- iv) kepakaran;
- v) bantuan; dan
- vi) tempoh masa Tindak Balas.

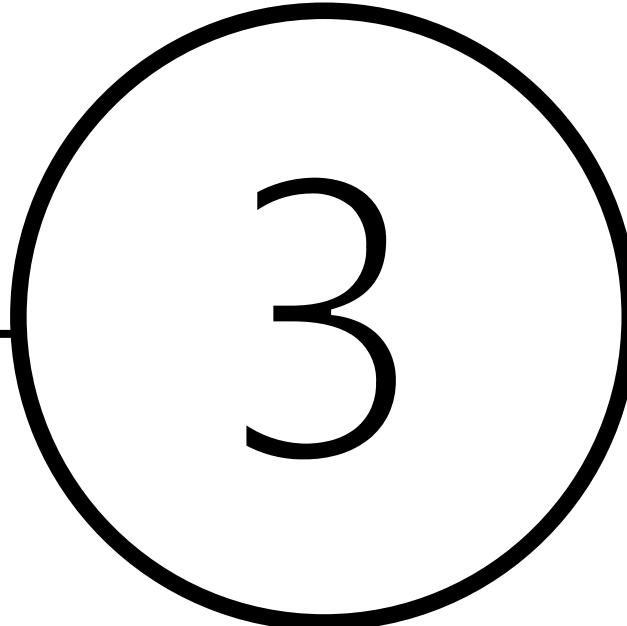
AGENSI PENGURUSAN BENCANA NEGARA
JABATAN PERDANA MENTERI

PUSAT

NEGERI

DAERAH

JAWATANKUASA PENGURUSAN BENCANA

PENGERUSI

SEKRETARIAT

PERANAN

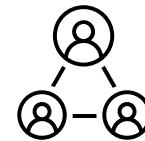
JAWATANKUASA
PENGURUSAN BENCANA

PUSAT
NEGERI
DAERAH

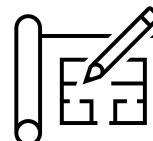
Pengerusi:

YAB Perdana Menteri atau YAB Timbalan Perdana Menteri atau Menteri di Jabatan Perdana Menteri

Sekretariat:

Agenzi Pengurusan Bencana Negara

Peranan Utama:

Menggubal dasar, merangka strategi, mengeluarkan arahan dan pelan tindakan serta menetapkan hala tuju dalam pengurusan Bencana Negara dan membuat penambahbaikan dari semasa ke semasa

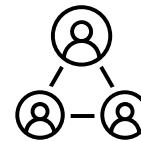
JAWATANKUASA
PENGURUSAN BENCANA

PUSAT
NEGERI
DAERAH

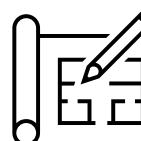
Pengerusi:

Setiausaha Kerajaan Negeri (SUK) atau
Ketua Menteri

Sekretariat:

Angkatan Pertahanan Awam (APM)

Peranan:

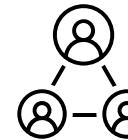
Melaksanakan dasar, strategi, arahan, pelan tindakan
dan hala tuju dalam mengendalikan sesuatu
bencana di Peringkat Negeri
(bantuan kepada daerah terjejas seperti bantuan
kewangan, aset dan sumber manusia)

JAWATANKUASA
PENGURUSAN BENCANA

PUSAT
NEGERI
DAERAH

Pengerusi:
Pegawai Daerah

Sekretariat:
Angkatan Pertahanan Awam (APM)

Peranan:
Melaksanakan dasar, strategi, arahan, pelan tindakan dan hala tuju dalam mengendalikan sesuatu bencana di Peringkat Daerah
(menyelaras tindakan serta aset dan memastikan sumber manusia mencukupi, di samping memastikan komunikasi tepat disalurkan kepada pihak media)

PUSAT KAWALAN OPERASI BENCANA

FUNGSI **PKOB**

Bilangan Kampung, rumah, mangsa
Mangsa berpindah, tidak berpindah
Pusat-pusat pemindahan Laporan PPS (JKM)
Laporan dan perkembangan PKTK (PDRM)
Mobilisasi sumber dan aset

Koordinasi

Bantuan segera, jangka pendek, jangka panjang
Bantuan dan Koordinasi Sumbangan
Bantuan dari Kerajaan & Agensi Negeri
Bantuan dari Kerajaan & Agensi Persekutuan
Bantuan dari NGO

informasi

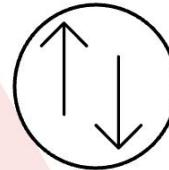
LOKASI

PKOB dibuka oleh Urusetia JPB di mana-mana tempat bersesuaian mengikut tahap bencana. Jaringan komunikasi lengkap dengan PKTK di lapangan.

MESYUARAT BERKALA

JPB di peringkat yang berkaitan hendaklah bersidang secara berkala di PKOB bagi mengawasi perkembangan dan menentukan usaha-usaha menangani bencana, operasi mencari dan menyelamat serta bantuan kecemasan dilaksanakan dengan segera, teratur, terselaras dan berkesan.

ARAHAH & PELAPORAN

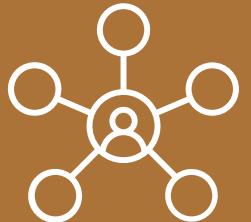
PKOB Daerah melaporkan perkembangan kepada PKOB Negeri dan seterusnya ke peringkat PKOB Pusat.

Setiap PKOB mengeluarkan arahan-arahan perlu dalam pengendalian bencana yang berlaku.

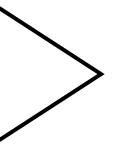
WAKIL AGENSI

Agensi Kerajaan yang berkenaan menempatkan pegawai perhubungan di PKOB

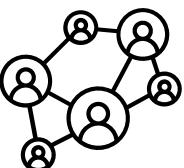
**POS KAWALAN
TEMPAT KEJADIAN**

PKTK

OPERASI

Dibuka sebaik sahaja sesuatu kejadian berlaku.

KOMUNIKASI

Komander mewujudkan jaringan komunikasi bagi menyalurkan maklumat dan pelaporan kepada PKOB.

SAR

Komander menilai, mengurus dan menyelaras operasi SAR di tempat kejadian.

FORWARD COMMANDER

Dilantik oleh Komander dalam operasi SAR dan melapor kepada Komander.

AGENSI PENYELAMAT, BANTUAN & PEMULIHAN

Semua kakitangan agensi di lapangan melapor diri di PKTK dan seterusnya menempatkan wakil agensi.

CARTA TEAM S.A.R

KEJADIAN BENCANA	OP BANJIR LUMPUR
LOKASI KEJADIAN	DI TITI HAYUN DAN BATU HAMPAR
TRK/MASA KEJADIAN	18/08/2021 @ 1740HRS

JABATAN SENSI)	KETUA UNIT		KEKUATAN		%	
	NAMA	NO. TEL	REGIMENT	REGIMENT	REGIMENT	REGIMENT
1 DSP	019-5797676	13	40	53	3	2
A	019-5705178	20	138	142	1	1
KA	011-14587183	5	25	30	1	3
B	016-5554299	20	20		1	
RT	017-8916770	1	13	14	1	2
DRONE	012-4441402	1	3	4		
	2469800	-	-	-		
	111		5	5		
	22	1	8	9		
	11	1	5	6		
	11	1	4	5		
	11	5	5			
	11	1	10	11		
	11	1	2			

KOMANDER OPERASI
BENCANA

TIMBALAN KOMANDER
OPERASI BENCANA

Agensi Penyelamat

Agensi Peneraju

Agensi berkaitan dengan bencana/insiden yang berlaku

AGENSI PENGURUSAN BENCANA NEGARA
JABATAN PERDANA MENTERI

POS KAWALAN TEMPAT KEJADIAN
(KOMANDER OPERASI BENCANA: Ketua Polis Daerah)
(TIMBALAN KOMANDER OPERASI BENCANA: Ketua Balai Bomba Daerah)

PERKHIDMATAN MENCARI & MENYELAMAT - PASUKAN MENCARI DAN MENYELAMAT KHAS MALAYSIA (SMART) - JABATAN BOMBA DAN PENYELAMAT MALAYSIA (JBPM) - POLIS DIRAJA MALAYSIA (PDRM) - ANGKATAN TENTERA MALAYSIA (ATM) - KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA (KKM) - ANGKATAN PERTAHANAN AWAM MALAYSIA (APM) - Lain-lain Agensi Yang Dibenarkan - Mencari dan menyelamat mangsa-mangsa	PERKHIDMATAN KESIHATAN & PERUBATAN - KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA (KKM) - ANGKATAN TENTERA MALAYSIA (ATM) - BULAN SABIT MERAH MALAYSIA (BSMM) - ANGKATAN PERTAHANAN AWAM MALAYSIA (APM) - Lain-lain Agensi Yang Dibenarkan - Mengendalikan rawatan kecemasan - Mengendalikan perkhidmatan forensik - Mengendalikan kesihatan umum	SOKONGAN - PEJABAT DAERAH - MAJLIS DAERAH/MAJLIS PERBANDARAN - TENAGA NASIONAL BERHAD - TELEKOM MALAYSIA BERHAD - ANGKATAN TENTERA MALAYSIA (ATM) - POLIS DIRAJA MALAYSIA (PDRM) - JABATAN KERJA RAYA (JKR) - KEMENTERIAN PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN HAL EHWAL PENGGUNA (KPDNHEP) - JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR (DVS) - Lain-lain Agensi Yang Dibenarkan - Membantu dari segi logistik, perhubungan dan lain-lain bantuan bagi melicinkan gerakan mengawal dan mengatasi bencana	MEDIA - JABATAN PENERANGAN - JABATAN PENYIARAN - Liputan akhbar - Liputan media elektronik - Kawalan media
PERANAN AGENSI: DI TEMPAT KEJADIAN ARAHAN MAJLIS KESELAMATAN NEGARA NO. 20 (MKN20) (LAMPIRAN L)	AGENSI TEKNIKAL & PAKAR (Agensi Pakar Bagi Sesuatu Bencana Yang Berlaku) - Menyediakan perkhidmatan teknikal dan pakar dalam bencana yang sedang dihadapi - Memberikan nasihat kepada agensi penyelamat dalam tindak balas bantuan bencana	KAWALAN KESELAMATAN - POLIS DIRAJA MALAYSIA (PDRM) - JABATAN SUKARELAWAN MALAYSIA (RELA) - Mengadakan kawalan di tempat kejadian - Menjalankan penyiasatan - Melicinkan perhubungan	KEBAJIKAN - JABATAN KEBAJIKAN MASYARAKAT (JKM) - KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA (KKM) - ANGKATAN PERTAHANAN AWAM MALAYSIA (APM) - BULAN SABIT MERAH MALAYSIA (BSMM) - JABATAN SUKARELAWAN MALAYSIA (RELA) - KEMENTERIAN PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA (MOTAC) - Lain-lain Agensi Yang Dibenarkan - Memindahkan mangsa-mangsa - Menyediakan makanan untuk mangsa/petugas - Menyediakan/menguruskan tempat pemindahan - Memberikan perkhidmatan "first aid" dan kaunseling

AGENZIA PENGURUSAN BENCANA NEGARA
JABATAN PERDANA MENTERI

PENGURUSAN BENCANA **DI TEMPAT KEJADIAN MENGIKUT ZON**

ZON MERAH : Kawasan Kerja Unit² Khas, Pasukan Penyelamat yang mempunyai kepakaran tertentu. Pembahagian kawasan ini juga tertakluk kepada jenis dan bentuk bencana

ZON KUNING : Kawasan penempatan PKTK dan Pos Agensi Penyelamat

ZON HIJAU : Kawasan penempatan Pusat Pengurusan Media, Pusat Keluarga Mangsa, Pusat kaunseling, Tempat Bekalan makanan, Tempat Mayat, Tempat Rehat dan Agenzi bantuan dan Pemulihan dan Badan Sukarela

PENGURANGAN RISIKO BENCANA (DRR)

**AGENSI PENGURUSAN BENCANA NEGARA
JABATAN PERDANA MENTERI**

AGENSI PENGURUSAN BENCANA NEGARA
JABATAN PERDANA MENTERI

Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015 - 2030

United Nations

PENGURANGAN RISIKO BENCANA (*Disaster Risk Reduction – DRR*)

15 Mac 2015, Sendai, Jepun;
3rd United Nations World Conference on
Disaster Risk Reduction;
Menjadikan Dunia Tempat Selamat;
Kurang dan Mencegah Risiko Bencana Alam
atau Buatan Manusia.

AGENSI PENGURUSAN BENCANA NEGARA
JABATAN PERDANA MENTERI

PRINSIP ASAS DRR

BAHAYA

RISIKO

KETERDEDAHAN

KAPASITI (SUMBER DAYA)

APA ITU

BAHAYA

[hazard and danger]

- Fenomena alam/kejadian yang berlaku **secara semulajadi**
- **Aktiviti manusia** yang boleh menyebabkan terjadinya bencana

CONTOH BAHAYA

“

DEFINISI

RISIKO

Sebarang Kemungkinan Yang
Boleh Menyebabkan Berlakunya
Bahaya

CONTOH RISIKO

Komuniti yang tinggal **di tepi sungai terdedah** kepada **risiko menjadi mangsa banjir**

“

KETERDEDAHAN

VULNERABILITY

1

Keadaan fizikal, sosial, ekonomi atau faktor alam semulajadi yang mengancam masyarakat/komuniti.

2

Bergantung kepada keadaan penempatan, infrastruktur, dasar dan pentadbiran kerajaan, tahap maklumat dan pendidikan terhadap bahaya dan cara mengatasinya.

CONTOH KETERDEDAHAN

Kanak-kanak, Wanita mengandung & Orang tua
lebih terdedah kepada bahaya sewaktu
bencana

“

DEFINISI

KAPASITI

Kemampuan (kebolehan) membuat sesuatu,
kekuatan (mesin dll)

KAPASITI

(KEMAMPUAN,
KEKUATAN)

1 SUMBER
EKONOMI

2 SOSIAL

3 KEUPAYAAN
BERTINDAK

4 KEMAHIRAN/
PENGETAHUAN

Ilmu pengetahuan berkaitan bencana dan usaha mengurangkan risiko bencana melalui bengkel kesedaran dan perbincangan dalam komuniti dapat menyelamatkan nyawa dan harta benda

Komuniti yang mempunyai Kapasiti dalam persediaan menghadapi bencana dapat mengurangkan Vulnerabiliti berbanding komuniti yang tidak mempunyai Kapasiti

Vulnerabiliti: Keterdedahan

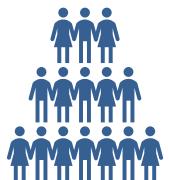

KAPASITI

(KEMAMPUAN,
KEKUATAN)

Merujuk
Kepada
Gabungan

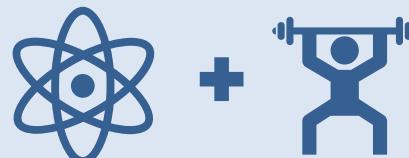

DEFINISI

SUMBER

KEKUATAN

yang terdapat dalam
masyarakat/komuniti yang boleh
MENGURANGKAN risiko/kesan
buruk akibat bencana

FORMULA
KAPASITI

$$\text{RISIKO} = \frac{\text{BAHAYA} \times \text{KETERDEDAHAN}}{\text{KAPASITI}}$$

RISIKO

JIKA

KETERDEDAHAN

&

KAPASITI

PENGURUSAN BENCANA PERINGKAT KOMUNITI COMMUNITY BASED DISASTER REDUCTION MANAGEMENT (CBDRM)

Pendekatan memperkasakan keupayaan masyarakat diperingkat komuniti untuk menilai KETERDEDAHAN (*vulnerability*) komuniti terhadap bencana dan seterusnya membina KAPASITI komuniti melalui strategi dan sumber-sumber untuk mengurangkan risiko bencana.

RASIONAL PROGRAM CBDRM

BANTU DIRI

BANTU MASYARAKAT

BANTU
KELUARGA/JIRAN

APA PERLU DIBUAT?

- **Meningkatkan keupayaan pemimpin komuniti dalam menerajui komuniti ke arah komuniti berdaya tahan.**
- **Latihan kepada komuniti mengenai Pengurangan Risiko Bencana (DRR)**
- **Latihan kepada ahli komuniti untuk mengenalpasti Keterdedahan terhadap Risiko bencana dan mengenalpasti aspek-aspek untuk peningkatan Kapasiti komuniti.**

SIAPA PERLU TERLIBAT?

KOMPONEN LATIHAN CBDRM

- Mengenalpasti jenis-jenis bencana yang mungkin berlaku di kawasan komuniti
- Mewujudkan perancangan terhadap aspek pengurusan bencana termasuk mewujudkan Jawatankuasa Bencana Komuniti, menyediakan peta (*mapping*) kawasan berisiko, mengenalpasti ahli-ahli komuniti yang memerlukan perhatian khusus (orang tua, OKU, keperluan dialisis, ibu mengandung dll), mengadakan pelan tindakan sebelum, semasa dan pasca bencana, mengadakan pelan komunikasi sewaktu bencana dll
- Meningkatkan hubungan dan komunikasi antara komuniti dan agensi-agensi kerajaan (*responders*).

AGENSI PENGURUSAN BENCANA NEGARA
JABATAN PERDANA MENTERI